

Deze heisa nodigt tenslotte uit tot een kritischer kijk op wat in de historiografie van het toneel van de late achttiende eeuw als heilige tekst wordt beschouwd: *Corvers Tooneel-Aantekeningen* van 1786.

NOTEN

1) De auteur wil graag zijn dank betuigen aan Bennie Pratasik, Aldo Lieffering en Geke van der Kamp voor hun informatie en kritisch commentaar. Het onderzoek voor dit artikel werd gesubsidieerd door NWO.

2) P. Haverkorn van Rijsewijk, *De Oude Rotterdamsche schouwburg* (Rotterdam 1882). Ik noem de auteur verder Haverkorn.

3) T.T., *Brief van een' Heer te Rotterdam aan zyn' vriend te Amsteldam, Vervattende een nauwkeurig en echt bericht wegens het Engageeren etc.* (1773) 4; Q.Q., *Tegen-Brief van een Amsteldamsche Heer, aan zyne Rotterdamsche vriend, behelzende eenige tegenwerpingen etc.* (1773) 2.

4) Haverkorn (n. 1) *Rotterdamsche Schouwburg*, 33, noemt de 'brochuretekst' een 'concept' en vermoedt dat het om 'het authentieke stuk' gaat. Het is onmiskenbaar in de hand die verantwoordelijk is voor zo vele transcripties in het archief van de Grootte Schouwburg, inv. nr. 3, en die hand acht ik die van Isaak van Rijckevorsel, die pas in 1781 aandeelhouder werd en enkele jaren later Commissaris. Haverkorn miste de transcriptie van de intekenlijst, die op een losse strook papier staat maar gezien de vorm bij dit stuk hoort.

5) Gemeentelijke Archiefdienst Rotterdam (GAR), Grootte Schouwburg (GS), inv. nr. 3, bevat een repertoirelijst met de geplande stukken, óók die, van besloten voorstellingen.

6) Het aandeel remonstranten in de stadsbevolking bedroeg ongeveer 1,5 procent, dat in de welstandselite van mensen die in het Middel op Trouwen en Begraven in de eerste klasse werden aangeslagen, 12 procent (bron: Eric Palmen, *De kooplieden van Rotterdam* (intern rapport afdeling geschiedschrijving GAR, 1994).

7) Eric Palmen berekende dat in de welstandselite 39 procent van de leden patriot was en 12 procent orangist.

8) Haverkorn, *Oude Rotterdamsche Schouwburg* (1882) 26. Ik heb niets gevonden wat dit steunt of weerlegt, maar ik heb mijn twijfels.

9) Ik denk dat Van Rijckevorsel de transcripties gemaakt heeft met het oog op de geschiedschrijving van de schouwburg en dat hij nog beseftte dat bedoeld genootschap mede aan de basis stond van de Sociëteit van Geïnteresseerden. De Commissarissen hadden een goed ontwikkeld historisch besef. Het schouwburgarchief bevat aantekeningen voor een schouwburg-geschiedenis van Isaaks zoon, Hubert Bernaige van Rijckevorsel, terwijl Commissaris J.P. Havelaar de notulen samenvatte tot een korte geschiedenis (GAR, Handschriften, cat. nr. 3799).

10) Johanna Cornelia Wattier was lid van het Doele-genootschap, voordat